

MAKTABGACHA TA'LIM YO'NALISHI MAZMUNINI OPTIMALLASHTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI

Haqqiyeva Fotima Olimjonovna

*Buxoro davlat pedagogika
instituti tayanch doktoranti*

Annotatsiya. Mazkur maqolada maktabgacha ta'lim yo'nalishi mazmunini optimallashtirishning didaktik imkoniyatlari tahlil qilingan. O'quv dasturlarini qayta ishlash, interaktiv vositalardan foydalanish, shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar orqali bolalarning har tomonlama rivojlanishiga erishish yo'llari ko'rsatib o'tilgan.

Аннотация. В статье проанализированы дидактические возможности оптимизации содержания дошкольного образования. Обоснованы пути совершенствования образовательных программ с применением интерактивных средств и индивидуального подхода к ребенку.

Annotation. This article analyzes the didactic possibilities of optimizing the content of preschool education. It discusses ways to improve curricula using interactive tools and personalized approaches to ensure comprehensive child development.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, didaktik imkoniyatlar, optimallashtirish, interaktiv metod, shaxsiy yondashuv.

Ключевые слова: дошкольное образование, дидактические возможности, оптимизация, интерактивные методы, индивидуальный подход.

Keywords: preschool education, didactic opportunities, optimization, interactive methods, personalized approach.

Zamonaviy ta'lim tizimida maktabgacha ta'lim — shaxsning intellektual, ijtimoiy, axloqiy va estetik rivojlanishining poydevorini tashkil etuvchi muhim bosqich hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 9-apreldagi "Maktabgacha ta'lim tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ–4312-son qarori bu bosqichdagi ta'lim sifatini oshirish, dasturlarni modernizatsiya qilish va didaktik yondashuvlarni takomillashtirishga qaratilgan keng ko'lamli chora-tadbirlarni belgilab berdi [1].

Maktabgacha ta'lim mazmunini optimallashtirish — bu tarbiyaviy dasturlarning bolalar yosh va psixologik xususiyatlariga mos holda qayta tuzilishini anglatadi. Ushbu jarayonda didaktik imkoniyatlardan samarali foydalanish muhim o'rin tutadi.

Didaktika — ta'lim jarayonining nazariy asoslari va amaliy usullarini o'rganuvchi fan bo'lib, maktabgacha ta'lim mazmunini optimallashtirishda quyidagi jihatlarda muhim rol o'ynaydi:

1. O'quv materiallarini tizimlashtirish: Mavzularni bolalarning qiziqish va qabul qilish darajasiga moslashtirish orqali ta'lim samaradorligi ortadi. Masalan, "tabiat bilan tanishtirish" mavzulari mavsumiylikka asoslangan holda o'rgatilganda, ularning hayotiylik darajasi yuqori bo'ladi [2].
2. Vizual-didaktik materiallar: Rivojlantiruvchi o'yinlar, rangli illyustratsiyalar, audio va video materiallar bolaning diqqatini jalb qilishda, xotirani mustahkamlashda katta ahamiyatga ega [3].
3. Integratsiyalashgan yondashuv: Tarbiyaviy ishda fanlararo bog'liqlikdan foydalanish (masalan, tabiatshunoslik va matematika) bolalarning fikrlash faoliyatini faollashtiradi. Bu orqali ular atrof-muhitni kengroq idrok eta boshlaydi [4].
4. Shaxsiy yondashuv: Har bir bolaning individual qobiliyatlarini inobatga olgan holda materiallar va metodlarni tanlash ta'lim samaradorligini oshiradi.
5. Axborot texnologiyalaridan foydalanish: Raqamli texnologiyalar yordamida tayyorlangan taqdimotlar va interaktiv o'yinlar o'quv materiallarini vizuallashtirishga imkon beradi.

Didaktik vositalardan foydalanish orqali ta'lim jarayoni yanada mazmunli, tushunarli va qiziqarli bo'lib boradi. Bu esa maktabgacha yoshdagi bolalarda mustaqil fikrlash, muomala madaniyati va ijodiy faoliyatning shakllanishiga xizmat qiladi.

Maktabgacha ta'lim mazmunini optimallashtirishda didaktik imkoniyatlardan samarali foydalanish bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Integratsiyalashgan, interaktiv, shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar bolalarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi, ularning salohiyatini ro'yobga chiqaradi.

Kelgusida ta'lim dasturlarini xalqaro tajriba asosida boyitish, raqamli didaktik vositalarni keng joriy etish, hamda pedagoglar malakasini doimiy oshirib borish orqali ta'lim sifatini yanada oshirish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-4312-sonli qarori. 2019-yil 9-aprel.
2. Karimova N. "Maktabgacha ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar", Toshkent, 2020.
3. To'xtayeva M. "Maktabgacha ta'lim metodikasi", Samarqand, 2018.
4. Sattorova G. "Didaktika asoslari", Andijon, 2021.